EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 22.9.2021
COM(2021) 598 final

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Skærpet overvågning, ajourføring - Grækenland, september 2021

{SWD(2021) 273 final}

BAGGRUND

Den økonomiske udvikling og de politiske tiltag i Grækenland overvåges dels inden for rammerne af det europæiske semester for samordning af den økonomiske politik, dels inden for rammerne af den skærpede overvågning, jf. artikel 2 og 3 i forordning (EU) nr. 472/2013 ([1]). Med gennemførelsen af skærpet overvågning over for Grækenland ([2]) anerkendes det, at Grækenland fortsat skal gennemføre foranstaltninger for at håndtere årsagerne eller de potentielle årsager til de økonomiske og finansielle vanskeligheder, samtidig med at der gennemføres strukturreformer for at understøtte en robust og bæredygtig økonomisk vækst.

Skærpet overvågning sikrer en omfattende ramme for overvågning af den økonomiske udvikling og videreførelsen af de politikker, der er nødvendige for at sikre en holdbar økonomisk genopretning. Den giver mulighed for en regelmæssig vurdering af den seneste økonomiske og finansielle udvikling i Grækenland samt overvågning af betingelserne for statslig finansiering og ajourføringer af gældsholdbarhedsanalysen. Skærpet overvågning danner også rammen for en vurdering af Grækenlands generelle tilsagn til Eurogruppen af 22. juni 2018 om at fortsætte og færdiggøre de reformer, der blev vedtaget inden for rammerne af den europæiske stabilitetsmekanisme, og sikre, at man forfølger målene for de vigtige reformer, som er vedtaget inden for rammerne af programmerne for finansiel bistand. I den forbindelse anvendes skærpet overvågning til at overvåge gennemførelsen inden for de aftalte frister frem til medio 2022 af de specifikke tilsagn om at fuldføre de centrale strukturreformer, der er påbegyndt under programmet, og som vedrører seks nøgleområder, nemlig: i) budgetpolitik samt finans- og strukturpolitik, ii) social velfærd, iii) finansiel stabilitet, iv) arbejds- og produktmarkeder, v) Hellenic Corporation of Assets and Participations og privatiseringer og vi) modernisering af den offentlige forvaltning ([3]).

Dette er den 11. rapport om skærpet overvågning for Grækenland. Rapporten er baseret på resultaterne af en mission, der fandt sted på afstand den 15. juli 2021, samt en regelmæssig dialog med myndighederne. Missionen blev gennemført af Kommissionen sammen med Den Europæiske Centralbank ([4]). Den Internationale Valutafond deltog som led i sin ramme for overvågning efter programgennemførelsen, mens den europæiske stabilitetsmekanisme deltog som led i sit system for tidlig varsling og i overensstemmelse med aftalememorandummet af 27. april 2018 om samarbejdet mellem Europa-Kommissionen og den europæiske stabilitetsmekanisme. I denne rapport vurderes gennemførelsen af de tilsagn, som

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 472/2013 af 21. maj 2013 om skærpelse af den økonomiske og budgetmæssige overvågning af medlemsstater i euroområdet, der har eller er truet af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet (EUT L 140 af 27.5.2013, s. 1).

([2]) Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/1279 af 28. juli 2021 om forlængelse af skærpet overvågning over for Grækenland.

([3]) https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf.

([4]) ECB's personale deltog i kontrolmissionen i overensstemmelse med ECB's beføjelser og ydede således ekspertbistand om politikker for finanssektoren og makrokritiske spørgsmål som f.eks. overordnede finanspolitiske mål og holdbarhed og finansieringsbehov. Forud for kontrolmissionen blev der mellem den 1. og den 7. juli 2021 gennemført en teknisk mission, også på afstand.

Grækenland har afgivet over for Eurogruppen med hensyn til fuldførelsen af reformer frem til medio 2021. Denne rapport er ikke knyttet til frigivelsen af det næste sæt politikafhængige gældsrelaterede foranstaltninger, som — i overensstemmelse med den aftalte halvårlige tidsplan — kan finde sted på grundlag af den 12. rapport. Den 12. rapport forventes offentliggjort i november.

De tilsagn, som Grækenland gav Eurogruppens partnere i juni 2018, og som danner grundlag for frigivelsen af yderligere gældslettelsesforanstaltninger, blev indgået frem til midten af 2022, og Grækenland er således gået ind i det sidste år af denne ordning. Selv om mange forpligtelser er blevet opfyldt, søgte missionen at præcisere omfanget af og tidsplanen for opfyldelsen af de udestående reformtilsagn.

OVERORDNET VURDERING

Økonomien viser tegn på et opsving, der kommer tidligere end forventet, på trods af den langsommere åbning. Efter den store nedgang på 8,2 % i 2020 steg det reale BNP med 4,5 % og 3,4 % fra kvartal til kvartal i første og andet kvartal af 2021 som følge af investeringer og akkumulering af lagerbeholdninger. Ifølge Kommissionens foreløbige prognose fra sommeren 2021 forventes BNP at stige med 4,3 % i 2021 og med 6,0 % i 2022 under hensyntagen til det skub, som genopretnings- og resiliensplanen satte i investeringerne, samt de finanspolitiske incitamenter fra de statslige støtteforanstaltninger. Finanspolitikken er stadig lempelig, da myndighederne fortsat yder målrettet og midlertidig støtte til økonomien, herunder som reaktion på de katastrofale brande, der ramte landet i august. Beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, der navnlig støttes gennem EU-instrumentet til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE), fortsatte med at holde arbejdsmarkedet oppe og støttede sammen med lempelsen af sundhedsrestriktionerne og genoptagelsen af turistsæsonen et yderligere fald i arbejdsløsheden til 15,9 % i andet kvartal af 2021 sammenlignet med 17,1 % i andet kvartal af 2020. Vaccinationskampagnen fortsætter, men usikkerheden omkring udsigterne er fortsat stor, navnlig med hensyn til den seneste stigning i covid-19-tilfælde i løbet af sommeren som følge af spredningen af nye varianter af coronavirus.

Den nyligt vedtagne genopretnings- og resiliensplan vil spille en central rolle med hensyn til at hjælpe Grækenland med at komme stærkere ud af covid-19-pandemien. Grækenlands genopretnings- og resiliensplan var blandt de første planer, der blev formelt godkendt af Rådet den 13. juli efter en positiv vurdering fra Kommissionen den 17. juni. Grækenland modtog en udbetaling på 3,96 mia. EUR i forfinansiering den 9. august. Planen, som indeholder foranstaltninger til at mobilisere 17,8 mia. EUR i tilskud og 12,7 mia. EUR i lån, udgør en betydelig indsats fra Grækenlands side for at tackle de udfordringer, landet står over for. Den omfatter mange klimarelevante investeringer og vil sætte skub i digitaliseringen og en lang række reformer, der bygger på tidligere og igangværende bestræbelser. Grækenland var også den første medlemsstat, der færdiggjorde sin partnerskabsaftale for programmeringsperioden 2021-2027. Partnerskabsaftalen, der blev vedtaget af Kommissionen den 29. juli 2021, fastlægger de strategiske retningslinjer for anvendelse af investeringer til en værdi af over 21 mia. EUR til støtte for Grækenlands økonomiske, sociale og territoriale samhørighed.

Gennemførelsen af reformer fortsatte i et godt tempo på en række politikområder, og en række specifikke politiske tilsagn blev afsluttet i den nuværende rapporteringsperiode. Det er navnlig værd at nævne følgende:

- Der er gjort betydelige og væsentlige fremskridt med hensyn til **privatiseringer**, navnlig ved at afslutte transaktionen vedrørende det ikoniske Hellinikon-projekt og ved at vælge en foretrukken investor på Egnatia-koncessionen og transaktionen vedrørende infrastruktur i det offentlige gasselskab (DEPA). Arbejdet i **Hellenic Corporation of Assets and Participations** skrider frem med hensyn til udarbejdelsen af ajourføringen af den strategiske plan og præstationsaftalen for Athens Urban Transport Organisation.

- Den supplerende lønskala for **Den Uafhængige Myndighed for Offentlige Indtægter**, som blev vedtaget i forbindelse med den tiende rapport, er blevet udrullet til et betydeligt antal medarbejdere og har dermed opfyldt det specifikke tilsagn på skatteforvaltningsområdet.

- På trods af store forsinkelser i udbudsproceduren blev kontrakten om fuld ibrugtagning af det relevante IT-system til støtte for **udstedelse af tilladelser til investeringer** for nylig undertegnet, hvorved dette specifikke tilsagn blev opfyldt.

- Kontrakten om udvikling af den **nationale portal for kodificering og reform af den græske lovgivning** er blevet tildelt, hvilket reelt har opfyldt dette specifikke tilsagn. Kontrakten har en lang gennemførelsesfase på 36 måneder og er EU-finansieret gennem den nationale strategiske referenceramme.

Der blev også gjort gode fremskridt på andre områder, der er omfattet af specifikke tilsagn, og myndighederne forpligtede sig til at sikre gennemførelsen i overensstemmelse med de aftalte tidsfrister. Nærmere bestemt:

- End-to-end-opkrævningssystemet til **skatteforvaltningen**, som er et specifikt tilsagn for medio 2021, befinder sig i en testfase, og det endelige system forventes at være på plads ved udgangen af 2021, hvilket stort set er i overensstemmelse med, hvad man forventede i den tiende rapport.

- Med hensyn til sundhedspleje og social omsorg skrider **tilbagesøgningen** af beløb, dvs. udgifter over det lovbestemte loft for offentlige udgifter til lægemidler og andre sundhedstjenester, som skal opkræves fra sundhedstjenesteyderne, nu frem i henhold til tidsplanen efter forsinkelser som følge af pandemien. Myndighederne gør fremskridt med vedtagelsen af den primære lovgivning om indførelse af en ordning for personlig assistance til **handicappede** baseret på en ny funktionalitetsbaseret tilgang til vurdering af handicap, idet sekundær lovgivning skal følge inden årets udgang.

- Med hensyn til erhvervs- og investeringsmiljøet og i forlængelse af den lovgivning, der blev vedtaget i april 2021, vedtog myndighederne yderligere primær lovgivning i juni 2021 for at reformere **licensudstedelsen til økonomiske aktiviteter** i alle aftalte sektorer. Dette er en glædelig udvikling. Ikke desto mindre opfordres myndighederne til at øge tempoet i vedtagelsen af de ministerielle dekreter, der er nødvendige for at gennemføre lovene i april og juni, hvilket er nødvendigt for at gøre de nye bestemmelser fuldt operationelle. Gennemførelsen af køreplanen for færdiggørelsen af **matrikelprojektet** skrider tilfredsstillende frem med moderate forsinkelser med hensyn til ratificeringen af skovkort. EU-institutionerne glæder sig over, at myndighederne har vedtaget en ny matrikellov, der har til formål at fremskynde matrikelkortlægning og

procedurer for overdragelse af ejendom. Efter den nylige arbejdsmarkedsreform forventes myndighederne at forelægge et første udkast til en ny arbejdsmarkedslov i begyndelsen af 2022 med henblik på at øge retssikkerheden og adgangen til lovgivning gennem **kodificering af lovgivningen**.

- På det **retlige** område har myndighederne gjort gode fremskridt med hensyn til det specifikke tilsagn om elektronisk indberetning i den nuværende rapporteringsperiode. Grækenlands genopretnings- og resiliensplan omfatter en række imødesete opfølgningsforanstaltninger, som yderligere vil forfølge og udvide målene for denne reform.

- Med hensyn til **bekæmpelse af korruption** har myndighederne fremlagt foranstaltninger til at imødekomme de resterende henstillinger fra Sammenslutningen af Stater mod Korruption (GRECO), hvilket er et specifikt tilsagn, gradvist frem til april 2022.

- Myndighederne gjorde fremskridt med den overordnede plan for udvikling af det **olympiske atletikcenter** (OAKA). Der vil være behov for en yderligere indsats for at sikre, at planerne for stedet garanterer dets finansielle bæredygtighed på lang sigt.

Myndighederne gjorde fremskridt med en række bredere strukturreformer, der blev indledt som led i den skærpede overvågning. Det er navnlig værd at nævne følgende:

- En ny omfattende lov om **skoleuddannelse** blev vedtaget i parlamentet i august 2021 og vil blive anvendt i det nuværende akademiske år 2021-22. Denne reform omfatter en række vigtige nyskabelser med hensyn til skolernes autonomi, organisatoriske ændringer og lærerevaluering.

- Myndighederne udarbejdede en detaljeret handlingsplan gennem teknisk bistand fra Kommissionen for at styrke **ansættelsesprocessen for tjenestemænd**. Gennemførelsen af planen vil blive overvåget under Grækenlands genopretnings- og resiliensplan.

- Myndighederne vedtog en ny national **strategi for offentlige indkøb** for 2021-2025 med centrale initiativer, herunder digitalisering af offentlige indkøbsprocesser, indførelse af moderne værktøjer og e-tjenester og forbedringer af forvaltnings- og kontrolrammen.

- Sidst, men ikke mindst, fortsætter myndighederne med at gøre stabile fremskridt med **e-forvaltning**, navnlig med hensyn til den igangværende udvikling af gov.gr-portalen og sikring af robustheden af de offentlige systemer. Foranstaltningerne på dette område vil også blive støttet under Grækenlands genopretnings- og resiliensfond.

Fremskridtet har på nogle områder været langsommere end forventet i den tiende rapport. Navnlig er tempoet i **afviklingen af restancer** ikke steget. De samlede restancer beløb sig til ca. 900 mio. EUR, hvilket oversteg det samlede mål ved udgangen af juli (ca. 500 mio. EUR) med næsten 80 %. Denne væsentlige afvigelse giver anledning til bekymring, navnlig i betragtning af den omfattende revurdering af målene for afviklingen, der blev indgået i forbindelse med den tiende rapport. Den nuværende forsinkelse gør det svært at

opfylde målet om i væsentlig grad at afvikle beholdningen af ikke-pensionsrelaterede restancer, som skulle betales i juni 2021, allerede ved udgangen af september. Myndighederne opfordres til at fremskynde gennemførelsen af alle foranstaltninger, der letter afviklingen af restancer og forhindrer akkumulering af nye, for at undgå fremtidige overskridelser af de aftalte mål. Det er ikke desto mindre opmuntrende, at gennemførelsen af henstillingerne fra den græske revisionsret om afvikling af restancer fortsætter som planlagt, og at myndighederne har fremsat forslag til forenkling af visse finanspolitiske procedurer, hvoraf størstedelen skal vedtages senest i oktober og december 2021. Myndighederne har generelt gjort betydelige fremskridt med **reformen af inspektionsrammen**, men det sidste tilbageværende element fra de prioriterede områder, der blev fulgt under skærpet overvågning, nemlig primær lovgivning og gennemførelsesdekreter om inspektioner på miljøbeskyttelsesområdet, har lidt under forsinkelser på grund af den igangværende bredere miljøreform med hensyn til den tidsplan fra maj 2021, der forventedes i den tiende rapport. Myndighederne forpligtede sig til at fuldføre inspektionsreformen inden udgangen af oktober 2021. På det **retlige** område skrider arbejdet etableringen af JustStat-enhederne langsommere frem end forventet, og udbuddet af det integrerede sagsforvaltningssystem for civil- og strafferetlige sager er endnu ikke iværksat. Efter vedtagelsen af en række større uddannelseslove i 2021 forventes loven om **videregående uddannelse** nu at blive vedtaget inden udgangen af 2021, noget senere end forventet. På **sundhedsområdet** er centraliserede indkøb i gang, men vedtagelsen af den nye lovgivningsmæssige ramme for det nationale centraliserede indkøbsorgan (EKAPY) er udsat til den næste revision. Revisionen af loven om primær sundhedspleje skrider frem, selv om centrale elementer såsom gatekeeping og obligatorisk patientregistrering stadig er ved at blive defineret, og der er også gjort fremskridt med hensyn til ansættelse af nye praktiserende læger. Myndighederne forpligtede sig til at færdiggøre udkastet og fremlægge det til offentlig høring inden midten af oktober.

Pandemiens indvirkning på den finansielle sektor har hidtil været moderat takket være de foranstaltninger, som er iværksat af de græske myndigheder og på euroområdet. Gennemførelsen af de aftalte politiske tiltag er blevet genoptaget, men fremskridtene er generelt langsommere end forventet. Andelen af misligholdte lån i første kvartal af 2021 lå fortsat på 30 % svarende til niveauet ved udgangen af 2020, men tendensen med løbende forbedringer forventes at begynde igen i de kommende kvartaler på baggrund af yderligere betydelige securitiseringer under Hercules-ordningen. De første tegn på anvendelsen af de nye **insolvensregler**, der blev gennemført i forbindelse med den tiende rapport, er opmuntrende, men det er for tidligt at vurdere effektiviteten af den nye ramme. Koncessionsprocessen for oprettelse af salgs- og tilbageleasingenheden for sårbare debitorer er blevet yderligere forsinket, idet dens oprettelse ikke forventes før midten af 2022, uden at dette dog berører andre dele af insolvensreglerne. Behandlingen af **efterslæbet i sager om insolvente husstande**, som er et specifikt tilsagn ved udgangen af 2021, er genoptaget, men vil sandsynligvis tage længere tid end først forventet på grund af flere måneders retssuspensioner i forbindelse med pandemien og en lav sagsbehandlingskapacitet ved en række domstole. Med hensyn til gennemførelsen af **e-auktioner** og andre fuldbyrdelsesprocedurer vil de kærkomne og væsentlige skridt i (udkastet til) den reviderede civile retsplejelov træde i kraft senere end forventet den 1. januar 2022, hvilket er uheldigt i betragtning af de tidligere forsikringer om, at loven ville træde i kraft medio september 2021. Myndighederne har taget yderligere skridt til at øge effektiviteten af visse proceduremæssige aspekter af e-auktioner i 2022. Forsinkelserne i afviklingen af **efterslæbet af uudnyttede statsgarantier** fortsatte i andet kvartal af 2021, hvilket førte til en nedjustering af afviklingsmålet for 2021. Selv om de seneste data gav opmuntrende tegn på en acceleration, er det fortsat en udfordring at nå de reviderede mål. EU-institutionerne ser med tilfredshed på

vedtagelsen af den nødvendige sekundære lovgivning for at sikre fuld operationalisering af **rammen for udskudte skattefradrag** i juli 2021 for at gøre det muligt at anvende udskudte skattefradrag i tilfælde af banktab, og at den relevante primære lovgivning snart vil blive ændret for yderligere at lette securitiseringer og salg af misligholdte lån.

Myndighederne anførte, at det sandsynligvis vil være muligt at opfylde en række specifikke tilsagn og andre vigtige reformer inden den 12. rapport. Nærmere bestemt:

- Med hensyn til finanspolitiske strukturreformer er gennemførelsen af det første niveau i den funktionelle klassifikation, som udgør et specifikt tilsagn for medio 2021 for så vidt angår **kontoplanen**, godt på vej til at blive afsluttet i tide til vedtagelsen af budgettet for 2022. Et end-to-end-opkrævningssystem, som var et specifikt tilsagn for medio 2021 inden for **skatteforvaltning**, er i en testfase og skal efter planen være fuldt operationelt inden udgangen af oktober 2021. Lovgivningen forventes i november 2021 at gennemføre en større reform for 2022 af ENFIA-ejendomsskatten med det bredere grundlag i de nye markedsrelaterede ejendomsskatteværdier, hvilket er et specifikt tilsagn.

- På **energiområdet** er der indgået aftale med myndighederne om en antitrustforanstaltning. En vellykket gennemførelse heraf gennem vedtagelse af de relevante regulerings- og forretningsmæssige foranstaltninger vil opfylde dette specifikke tilsagn.

- Det specifikke tilsagn om at færdiggøre det integrerede system til forvaltning af menneskelige ressourcer i den **offentlige forvaltning** forventes også at være opfyldt inden oktober 2021 efter den nylige færdiggørelse af forbindelserne mellem fortegnelserne om de enkelte ansatte, der indsamles ved tællingen af offentligt ansatte, den fælles betalingsmyndighed og afdelingen for menneskelige ressourcer. Myndighederne har også afsluttet vurderingen af de eksisterende kategorier af midlertidigt ansatte og har forpligtet sig til at fastsætte et årligt loft for midlertidigt ansatte inden oktober 2021, som skal anvendes fra og med 2022. EU-institutionerne opfordrede myndighederne til hurtigst muligt at afslutte processen for udnævnelse af den faste sekretær for uddannelse.

- På trods af mindre forsinkelser gør myndighederne gode fremskridt med hensyn til at operationalisere den **strategiske projektpipeline** og **projektforberedelsesfaciliteten**, som begge vil spille en afgørende rolle i gennemførelsen af Grækenlands genopretnings- og resiliensplan. Enhederne forventes at være fuldt operationelle på tidspunktet for den 12. rapport, herunder det første udviklingsprogram for kontrakter af strategisk betydning og en lancering af udbudsproceduren for rammekontrakter for konsulenter til projekter, der er udpeget til modning gennem projektforberedelsesfaciliteten. Myndighederne forventes også at afslutte vedtagelsen af den resterende sekundære lovgivning, der anses for at være afgørende for at gøre den nye lov om **offentlige indkøb** operationel, efter at der er gjort støt fremskridt i de seneste måneder.

- Der er indledt drøftelser om fremtiden for den **græske finansielle stabilitetsfond**, som er et specifikt tilsagn. En lovændring, der berører fondens levetid, forvaltning, afhændelsesstrategi og særlige rettigheder, forventes vedtaget i oktober 2021. Det bemærkes, at proceduren for udnævnelse af fondens viceadministrerende direktør er

blevet forsinket. Det er fortsat vigtigt at bevare fondens uafhængighed og respektere udvælgelsesprocessen som fastsat i loven.

Overordnet set konkluderes det i denne rapport, at Grækenland har truffet de nødvendige foranstaltninger til at opfylde de aktuelle specifikke tilsagn på trods af de udfordrende omstændigheder, som pandemien har forårsaget. Myndighederne opfyldte specifikke tilsagn på forskellige områder, herunder privatiseringer, forbedring af erhvervsklimaet og skatteforvaltningen, samtidig med at de gjorde fremskridt med hensyn til bredere strukturreformer, herunder inden for skoleuddannelse og offentlig forvaltning. EU-institutionerne ser med tilfredshed på det tætte og konstruktive samarbejde på alle områder og tilskynder myndighederne til at fastholde dynamikken og om nødvendigt styrke indsatsen for at indhente de forsinkelser, der til dels er forårsaget af pandemien, navnlig hvad angår reformerne af den finansielle sektor og afvikling af restancer.

MAKROØKONOMISK UDVIKLING

Efter den store nedgang på 8,2 % i 2020 begyndte den græske økonomi at komme på fode igen i årets første halvdel. De reale BNP steg med 4,5 % og 3,4 % fra kvartal til kvartal (sæsonkorrigeret) i henholdsvis første og andet kvartal af 2021 som følge af investeringer og akkumulering af lagerbeholdninger. Væksten i forbrugerpriserne steg om sommeren til 1,2 % i august efter flere måneders fald. Udviklingen i første halvdel af året kan, selv om den i nogen grad er adskilt fra det globale inflationspres i andre medlemsstater, hovedsagelig tilskrives virkningen af momsnedsættelser på priserne på tjenesteydelser. Beskæftigelsesfremmende foranstaltninger fortsatte med at holde arbejdsmarkedet oppe på trods af de store økonomiske forstyrrelser som følge af pandemien. Det anslås, at omkring 1,5 mio. arbejdstagere i mere end 200 000 virksomheder i 2020 blev støttet af beskæftigelsesfremmende foranstaltninger finansieret af EU-instrumentet til støtte for mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE), mens mere end 600 000 arbejdstagere kan drage fordel af instrumentet i 2021. Efter lempelsen af sundhedsrestriktionerne og genoptagelsen af turistsæsonen, som har bidraget til at fremskynde jobskabelsen, faldt arbejdsløsheden i andet kvartal af 2021 til 15,9 %, dvs. 0,4 procentpoint under niveauet i første kvartal og mere end 1 procentpoint i forhold til året før. Ungdomsarbejdsløsheden steg dog fra 32,8 % i første kvartal af 2020 til 41,7 % i første kvartal af 2021 (seneste tilgængelige data). Ledende indikatorer fra "Ergani"-informationssystemet peger i retning af en yderligere stigning i beskæftigelsen i sommermånederne, hvilket tyder på en potentiel reduktion af arbejdsløsheden i det efterfølgende kvartal. Parallelt hermed fortsætter vaccinationskampagnen. Den seneste stigning i antallet af tilfælde i sommerperioden som følge af den nye deltavariant har imidlertid givet anledning til bekymring.

Ifølge Kommissionens foreløbige prognose fra sommeren 2021 forventes BNP at stige med 4,3 % i 2021 og med 6,0 % i 2022. Væksten forventes at blive drevet af hjemmemarkedet i 2021 som følge af det skub, som genopretnings- og resiliensplanen sætter i investeringerne, samt de finanspolitiske incitamenter fra de statslige støtteforanstaltninger. Antallet af internationale turister genvandt en betydelig del af nedgangen i forhold til 2019-niveauet i sommersæsonen, navnlig i august, men turistindtægterne forventes at forblive under 2019-niveauet. Vareeksporten forventes at holde den positive udvikling i kraft af sin bemærkelsesværdige modstandsdygtighed i pandemien. Den samlede inflation forventes at blive på -0,4 % i 2021 og 0,5 % i 2022.

Grækenlands nyligt vedtagne genopretnings- og resiliensplan vi styrke de private og offentlige investeringer fremadrettet. Ved at gennemføre strategiske investeringer inden for grøn omstilling, digital omstilling, bæredygtig og inklusiv vækst samt andre vækstfremmende foranstaltninger forventes planen at støtte den økonomiske genopretning. Ifølge de seneste simuleringer fra Kommissionens tjenestegrene forventes BNP-niveauet at stige med 2,1-3,3 % inden 2026 som følge af den kombinerede virkning af tilskuds- og lånekomponenten. Sådanne simuleringer omfatter ikke de mulige positive virkninger af de strukturreformer, der er planlagt i planen, og som kan være betydelige. Væksten vil også blive støttet af den nye EU-finansieringscyklus.

Prognosen er fortsat omgærdet af stor usikkerhed. Navnlig med hensyn til genopretningen af turistindustrien vil fremskridtene i kampen mod pandemien, både på nationalt og internationalt plan, være en nøglefaktor. Genåbningen af turismen i begyndelsen af maj satte skub i sektoren. Virkningen af dette blev dog delvis opvejet af den sene lempelse af rejserestriktionerne fra vigtige oprindelseslande. Usikkerheden vedrører også hastigheden af genopretningen af den private sektor efter støtteforanstaltningernes udløb. Derfor vil udfasningen af disse foranstaltninger skulle ske med forsigtighed for at undgå cliff-effekter og forhindre en stigning i antallet af nye konkurser. Dette vedrører også arbejdsmarkedet og tilbagetrækningen af de respektive arbejdsmarkedsstøtteordninger, som skal udformes med henblik på at holde en stigning i antallet af afskedigelser under kontrol. Den seneste stigning i produktionsomkostningerne og forekomsten af flaskehalse i forsyningskæden øger usikkerheden med hensyn til inflationsudsigterne. Eksterne geopolitiske faktorer og en potentiel stigning i migrationsstrømmene er fortsat en yderligere kilde til usikkerhed. På den positive side kan gennemførelsen af en del af de indkøb, der er blevet udsat i forhold til det foregående år, sætte yderligere skub i det private forbrug, som det fremgår af de højfrekvente indikatorer for økonomien.

FINANSPOLITISK UDVIKLING

Myndighederne yder fortsat rettidig, målrettet og midlertidig støtte til økonomien, hvor genåbningen har været mere gradvis end antaget i april. Ifølge Rådets udtalelse om Grækenlands stabilitetsprogram for 2021 har de foranstaltninger, som Grækenland traf i 2020 og 2021, været i overensstemmelse med Rådets henstilling af 20. juli 2020 ([5]). De foranstaltninger, der blev vedtaget i august 2021, er fortsat i kraft og forventes at blive gradvist udfaset i den kommende tid. De finanspolitiske omkostninger ved disse foranstaltninger forventes nu at nå op på 5,9 % af BNP, dvs. 0,2 % af BNP højere i 2021 end tidligere anslået. Dette omfatter en ny foranstaltning, der tilskynder unge voksne til at blive vaccineret. Regeringen planlægger at fortsætte sin støtte næste år, men i mindre omfang. Ud over de allerede bebudede foranstaltninger vedrørende den nedsatte sats for socialsikringsbidrag og nedsættelsen af den sociale solidaritetsskat for den private sektor, som indgår i Kommissionens forårsprognose 2021, besluttede myndighederne også at forlænge anvendelsen af lavere momssatser i 2022 for specifikke varer og tjenesteydelser i visse sårbare sektorer. I juni 2021 henstillede Rådet til Grækenland at anvende genopretnings- og resiliensfaciliteten til at finansiere yderligere investeringer til støtte for

([5]) Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Grækenlands stabilitetsprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.7.2021, s. 33)

genopretningen og samtidig føre en forsigtig finanspolitik og fastholde nationalt finansierede investeringer i 2022 ([6]).

Som reaktion på de omfattende skovbrande i august vedtog myndighederne en række nødhjælps- og støtteforanstaltninger. Ved udgangen af august 2021 vedtog myndighederne et tillægsbudget, der forhøjer de almindelige budgetudgifter med 0,1 % af BNP og de offentlige investeringsudgifter med 0,2 % af BNP med henblik på at finansiere de foranstaltninger, der yder bistand til de berørte husholdninger, virksomheder og regioner. Den indførte støtte forventes at øge de offentlige udgifter med 0,3 % af BNP i 2021 og 0,1 % af BNP i 2022 og består af en lang række foranstaltninger såsom tilskud og lån, fritagelser for tilbagebetaling af det tilbagebetalingspligtige forskud, der blev ydet under pandemien, fritagelse for ejendomsskat (ENFIA) for 2021-2023, midlertidige suspensioner af skatter og gældsforpligtelser og støtte til berørte lokale myndigheder til støtte for genopbygningen af deres regioner.

Den 11. september 2021 bebudede myndighederne en pakke af yderligere foranstaltninger. De fleste af foranstaltningerne forlænger eller tilpasser de eksisterende støtteforanstaltninger. Nærmere bestemt vil tilbagebetalingssatsen for alle "tilbagebetalingspligtige forskud" (offentlig støtte til virksomheder, der er ramt af pandemien, udbetalt i form af lån med betingede subsidier) blive reduceret yderligere fra det nuværende 50-100 % til 25-50 %, afhængigt af den enkelte virksomheds omsætningstab. Ordningen med nedsat arbejdstid ("SYNERGASIA") vil blive forlænget indtil udgangen af 2021. Endelig vil den midlertidige afdragsstøtteordning for debitorer, der er berørt af coronavirus, og som har primære boliglån, ("Gefyra"-ordningen) blive forlænget med yderligere tre måneder ([7]). Som reaktion på den seneste stigning i elpriserne blev der bebudet en ny tilskudsordning, som vil tilbyde en rabat på 30 EUR/MWh for de første 300 kWh pr. måned, der forbruges indtil årets udgang. Denne foranstaltning er midlertidig og vil gavne alle husholdninger og lavspændingsvirksomheder. Omkostningerne ved disse foranstaltninger er endnu ikke fuldt specificeret og vil indgå i Kommissionens efterårsprognose 2021. Pakken omfatter også foranstaltninger, der har en finanspolitisk indvirkning i 2022, og som vil blive vurderet i forbindelse med udkastet til budgetplan for 2022 ([8]).

Der er vedtaget en ny afregningsordning for forfaldne skatte- og socialsikringsforpligtelser, der opstod i pandemien og frem til udgangen af juni 2021. Denne nye ordning ændrer den allerede vedtagne afregningsordning, som vedrører tilbagebetaling af udskudte forpligtelser for perioden mellem marts og juni 2020. Ifølge den tidligere ordning kunne virksomheder og husholdninger, der var direkte berørt af nedlukning

([6]) Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Grækenlands stabilitetsprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.7.2021, s. 33) Bemærk, at den generelle undtagelsesklausul, som forbliver aktiv i 2022, giver mulighed for en midlertidig afvigelse fra budgetkravene, forudsat at dette ikke bringer den finanspolitiske bæredygtighed på mellemlang sigt i fare. Den blev oprindeligt aktiveret i marts 2020 for 2020 og udvidet til 2021 som anført i den årlige strategi for bæredygtig vækst 2021. På grundlag af Kommissionens forårsprognose for 2021 fastslog Kommissionen den 2. juni, at betingelserne for den fortsatte anvendelse af den generelle undtagelsesklausul i 2022 og dens deaktivering i 2023 er opfyldt. Der vil fortsat blive taget hensyn til landespecifikke situationer efter deaktiveringen af den generelle undtagelsesklausul.

([7]) Forlængelsen af ordningen er betinget af Kommissionens godkendelse af ændringen af beslutning SA.58555.

([8]) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2021 forventes det primære underskud, der er genstand for skærpet overvågning, at nå op på 7,3 % af BNP i 2021 og 0,5 % af BNP i 2022, hvilket er nøje afstemt med myndighedernes fremskrivning. Det græske parlament vedtog også den finanspolitiske strategi på mellemlang sigt i juli 2021, som er i overensstemmelse med det stabilitetsprogram, der blev forelagt i april 2021.

og suspension af ansættelseskontrakter, vælge at betale deres udskudte forpligtelser i 24 rater uden renter eller i 48 månedlige rater, i hvilket tilfælde der opkræves en årlig rente på 2,5 %. Da pandemien har varet længere end forventet på tidspunktet for udformningen af denne ordning, og da akkumuleringen af ny forfalden skatte- og socialsikringsgæld er steget, besluttede myndighederne at indrømme en længere frist for tilbagebetaling af disse forpligtelser under den nye ordning. Efter denne ændring kan de støtteberettigede fysiske og juridiske personer tilbagebetale deres forfaldne gæld i op til 36 eller 72 rater. I lighed med den tidligere ordning vil de, der vælger den kortere tilbagebetalingsperiode, ikke blive pålagt renter. For at reducere det gennemsnitlige antal betalte afdrag er de månedlige minimumsbetalinger for gæld på over 1 000 EUR blevet hævet til 50 EUR.

En reform af det supplerende pensionssystem blev vedtaget af parlamentet i september 2021 og træder i kraft i 2022 med begrænsede finanspolitiske omkostninger på mellemlang sigt, men en betydelig finanspolitisk virkning på lang sigt. Myndighederne vil oprette en ny fuldt finansieret offentlig pensionsfond, der skal fungere som en bidragsdefineret pensionsordning for de supplerende pensioner. Nytilkomne på arbejdsmarkedet ([9]) vil automatisk blive tilmeldt denne nye fond, mens ansatte, der allerede er omfattet af den fiktive bidragsdefinerede ordning, og som er under 35 år, vil kunne vælge, om de ønsker at deltage i den nye fond eller forblive i den eksisterende ordning. De finanspolitiske omkostninger ved reformen på kort sigt afspejler omlægningen af nye arbejdstageres fremtidige bidrag til kapitalakkumuleringen i den nye fond, hvilket skaber en indtægtskløft, som skal dækkes af offentlige midler. Disse omkostninger forventes at være overkommelige (0,1-0,2 % af BNP om året) i løbet af det næste årti og kan dækkes af de eksisterende buffere i det sociale budget. Reformomkostningerne forventes dog at stige med tiden op til ca. 1 % af BNP i 2070'erne på årsbasis. Omkostningerne afhænger af andelen af nuværende ansatte, der er forsikret i de eksisterende supplerende fonde, og som beslutter sig for at flytte til den nye fond, mens indvirkningen på det offentlige gældsniveau også vil afhænge af fondens investeringsstrategi og af dens sektorklassifikation ([10]).

De finanspolitiske risici er fortsat betydelige og vedrører hovedsagelig pandemiens udvikling og de verserende domstolssager. Yderligere finanspolitiske omkostninger kan opstå som følge af endnu en forlængelse af inddæmningsforanstaltningerne og den dertil knyttede finanspolitiske støtte, hvis pandemien fortsætter med at udvikle sig. Andre risici skyldes muligheden for, at de garantier, der udstedes som led i støtteforanstaltningerne, kan blive udnyttet i de kommende år. Yderligere risici vedrører den verserende domstolsafgørelse om pensioner med tilbagevirkende kraft. Efter statsrådets afgørelse fra juli 2020 betalte den græske stat 1,4 mia. EUR i pensionsudbetalinger med tilbagevirkende kraft, men afviste at anerkende eventuelle resterende fordringer vedrørende sæsonbonus og supplerende pensioner. Statsrådets afgørelse om erstatning med tilbagevirkende kraft for nedskæringer i tillægspensionerne og sæsonbonusser kan føre til yderligere betydelige udbetalinger, hvis domstolen træffer afgørelse til fordel for pensionisterne. Desuden udgør de verserende retssager mod det offentlige ejendomsselskab (ETAD) fortsat en finanspolitisk risiko. Endelig er klassificeringen af salgs- og tilbageleasingenheden for ejendomme, der ejes af

([9]) Nytilkomne i sektorer, der allerede er omfattet af den nuværende supplerende fiktive bidragsdefinerede ordning.

([10]) Hvis den klassificeres inden for offentlig forvaltning og service, vil indvirkningen på den offentlige gæld være mindre, da fondens beholdninger af græske statsobligationer vil blive konsolideret inden for offentlig forvaltning og service.

sårbare debitorer, endnu ikke afsluttet. Hvis den klassificeres som en offentlig enhed, vil det medføre betydelige finanspolitiske omkostninger i enhedens opstartsfase.

STATSLIG FINANSIERING

Likviditetsbufferen er fortsat stor, da regeringen fortsætter med sit vellykkede program for udstedelse af obligationer. Rentespændene for statsobligationer i forhold til den tyske statsobligation er faldet yderligere og har ligget på omkring 100 basispoint i den tiårige løbetid siden slutningen af maj 2021. De gunstige finansieringsvilkår understøttes fortsat også af Den Europæiske Centralbanks lempelige pengepolitik, herunder dens opkøbsprogram på foranledning af den pandemiske nødsituation. Grækenland har udnyttet kapitalmarkederne flere gange siden april 2021. I maj rejste landet 3 mia. EUR gennem udstedelse af en ny femårig toneangivende statsobligation. Det opnåede afkast var 0,17 % med en kuponrente på 0 %. Begge er de laveste værdier, som en græsk obligation nogensinde har opnået ved denne løbetid. I juni blev bogføringen af den tiårige obligation i januar 2021 genåbnet, og der blev rejst 2,5 mia. EUR med et afkast på 0,89 %. Udstedelsesaktiviteten fortsatte i september med genåbningen af udstedelsen af femårige og 30-årige obligationer. Det offentlige gældsforvaltningsorgan rejste henholdsvis 1,5 mia. EUR (0,02 % i afkast) og 1 mia. EUR (1,675 % i afkast) fra disse udstedelser. Den græske stat har allerede oversteget sin oprindelige udstedelsesplan for 2021 og har rejst 14 mia. EUR på det åbne marked. Desuden blev der udbetalt ca. 2,5 mia. EUR i lån til Grækenland i maj under det europæiske instrument for midlertidig støtte til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation. Den offentlige sektors kontantreserver udgjorde ca. 34 mia. EUR i begyndelsen af juli 2021 ([11]). Desuden modtog Grækenland i august 2021 4 mia. EUR i forfinansiering under genopretnings- og resiliensfaciliteten.

GÆLDSBÆREDYGTIGHEDSANALYSE

Ajourføringen af analysen viser, at risiciene for gældsbæredygtigheden stort set var uændrede i forhold til den tiende rapport. I lighed med vurderingen i den tiende rapport viser den aktuelle ajourføring af analysen, at risiciene for gældsbæredygtigheden på kort sigt fortsat er begrænsede. Risiciene er mere betydelige på længere sigt i scenarierne "lav vækst" og "højere risikopræmie". Gældsbæredygtighedsanalysen bygger fortsat på Kommissionens forårsprognose og er blevet ajourført med nye oplysninger om terminsrenter og de udstedelser, der har fundet sted siden den sidste rapport. Referencescenariet er forbedret marginalt i forhold til den tiende rapport som følge af det yderligere fald i den græske terminsrente medio august, mens de alternative scenarier stort set var uændrede, da fremskrivningerne af den risikofrie rente kun ændrede sig marginalt. I referencescenariet falder gælden til 57,6 % af BNP i 2060, mens bruttofinansieringsbehovet forbliver under 15 % af BNP på lang sigt. I scenariet med en højere risikopræmie falder gælden til 97,6 % af BNP i 2060, mens bruttofinansieringsbehovet ligger på omkring 20 % af BNP fra slutningen af 2050'erne. I scenariet med lav vækst stabiliseres gældsniveauet ikke, og bruttofinansieringsbehovet overstiger permanent 20 % af BNP fra slutningen af 2040'erne.

([11]) Likviditetsbufferen er fortsat på 15,7 mia. EUR. Den er bl.a. opbygget ved hjælp af udbetalinger fra den europæiske stabilitetsmekanisme og går udelukkende til gældsbetjening. Grækenland kan dog trække på beløbet til andre formål efter godkendelse fra den europæiske stabilitetsmekanismes styrelsesorganer.

Figur 1,1: **Resultater af gældsbæredygtighedsanalysen**

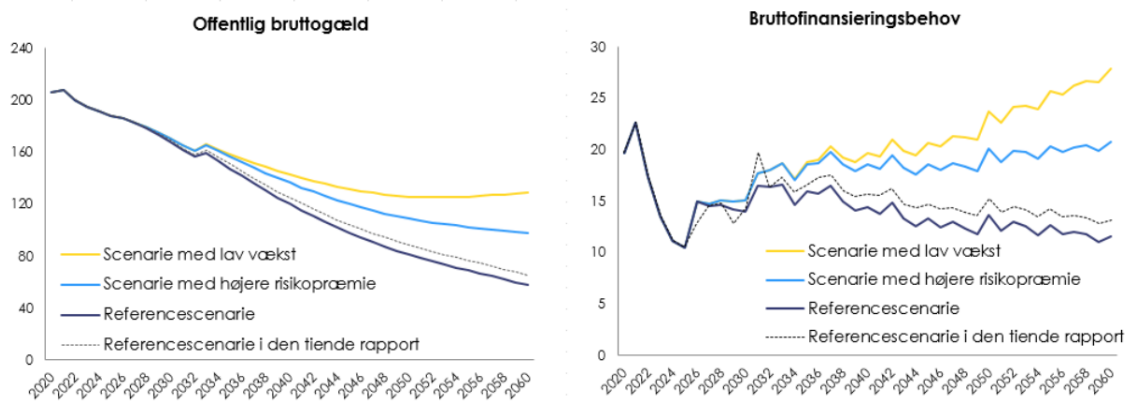

Kilde: Kommissionens tjenestegrene

UDVIKLING I FINANSSEKTOREN

De behov for hensættelser, der er forbundet med securitiseringstransaktionerne for misligholdte lån, har mindsket bankernes rentabilitet. Som følge heraf har bankerne fortsat haft tab i første kvartal af 2021. På den positive side steg nettoindtægterne. Navnlig bidrog engangsindtægterne fra handel med statsobligationer til statsobligationsporteføljen, mens nettorenteindtægterne har været robuste på grund af de lavere finansieringsomkostninger som følge af den rigelige likviditet efter de stigende indskud og rigelig finansiering fra Eurosystemet. For så vidt angår to systemiske banker blev resultaterne også styrket af lavere risikoomkostninger, da de begynder at høste fordelene ved deres nedgearing af misligholdte lån. Samtidig steg driftsomkostningerne som følge af visse ikke-tilbagevendende omstruktureringsomkostninger. Når der ses bort fra disse faldt driftsomkostningerne, hvilket afspejler bankernes bestræbelser på at reducere deres personale og filialer. Nettorentemarginalerne forventes fortsat at være under pres som følge af de lave renter og den forventede balancesanering. Rentabilitetsudsigterne for anden halvdel af 2021 vil derfor blive påvirket af i) bankernes evne til yderligere at reducere deres behov for hensættelser, ii) den økonomiske aktivitet, som vil påvirke efterspørgslen efter nye lån, og iii) bankernes evne til at finde alternative indtægtskilder. En yderligere reduktion af omkostningerne og udnyttelse af den digitale omstilling vil være andre centrale udfordringer på kort sigt.

De græske bankers kapitalposition ved udgangen af første kvartal 2021 var stort set tilstrækkelig til trods for de tab, der blev registreret som følge af pandemien, saneringen af bankernes balancer og den delvise udfasning af midlertidige forsigtighedsjusteringer. Bankernes gennemsnitlige procenttal for egentlig kernekapital og samlet kapital på et konsolideret grundlag lå på henholdsvis 13,6 % og 15,6 % af de risikovægtede aktiver. Dette indebærer et fald i forhold til det foregående kvartal og i forhold til udgangen af 2019 (henholdsvis 16,2 % og 17,3 %), idet nogle banker har fremrykket hensættelser i forbindelse med virkningerne af pandemien og kommende securitiseringer. Udfasningen af midlertidige forsigtighedsjusteringer ([12]) og den årlige afskrivning af primært

([12]) Disse overgangsordninger vedrører indfasningen af de nye regnskabsstandarder for værdiforringelse af finansielle aktiver og gennemførelsen af nye regler, der får bankerne til hurtigere at nedskrive misligholdte eksponeringer i henhold til forordning (EU) 2019/630 om ændring af forordning (EU) nr. 575/2013 og relevante tilsynsmæssige retningslinjer.

garanterede udskudte skatteaktiver har også midlertidigt lagt pres på bankernes samlede kapitalprocent i første kvartal af 2021. Ikke desto mindre giver de seneste vellykkede stigninger i aktiekapitalen fra to systemiske banker i andet kvartal af 2021 ([13]) sammen med andre kapitalfremmende foranstaltninger de græske systemiske banker mulighed for at gå videre med deres ambitiøse strategier for nedbringelse af misligholdte lån. Samtidig kan nogle mindre institutters kapitalposition kræve nøje overvågning på kort sigt, da de også retter op på situationen med deres høje niveau af misligholdte lån. Med hensyn til minimumskravet til kapitalgrundlag og nedskrivningsrelevante passiver (MREL) har de fire systemiske banker tilpasset deres udstedelsespolitik, således at de opfylder det bindende midlertidige mål, der er fastsat pr. 1. januar 2022, hvilket fremgår af vellykkede udstedelser i første halvdel af 2021 ([14]).

Forbindelsen mellem stat og banker er blevet stærkere i løbet af det seneste år og vil kræve nøje overvågning fremover. Den allerede høje andel af udskudte skattefradrag i bankernes kapital er stigende og nåede op på 65 % af den egentlige kernekapital i første kvartal af 2021, da bankernes kapitalpositioner er under pres på grund af omkostningerne ved gennemførte og kommende securitiseringer af lån og de lavere rentabilitetsniveauer. Desuden har de græske systemiske banker gradvist øget deres eksponering for indenlandske statsobligationsbeholdninger fra 6,4 % af deres samlede aktiver ved udgangen af 2018 til 10,1 % ved udgangen af 2020 ([15]), selv om den dermed forbundne risiko indtil videre fortsat er begrænset på grund af andelen af statsobligationsbeholdninger klassificeret til amortiseret kostpris ([16]) og den lave volatilitet i statsobligationsrenterne som følge af Den Europæiske Centralbanks lempelige pengepolitik. Desuden øges de græske bankers eksponering over for staten yderligere gennem statsgarantier i forbindelse med Hercules-ordningen og covid-19-statsstøtteforanstaltningerne, mens staten også opretholder aktieposter i sektoren som følge af sin deltagelse i tidligere rekapitaliseringer af bankerne.

Den marginale forværring af andelen af misligholdte lån i første kvartal af 2021 forventes at blive vendt i de kommende kvartaler som følge af yderligere securitiseringer i forbindelse med misligholdte lån under Hercules-ordningen. Efter en løbende forbedring i 2020 steg andelen af misligholdte lån i marts 2021 til 30,3 % på individuelt grundlag og er fortsat den højeste i euroområdet. Årsagen til denne lille stigning er en stigning i nye misligholdelser i årets 1. kvartal, navnlig inden for erhvervslån og forbrugslån, hvor tre af de fire systemiske banker registrerede en nettostigning i antallet af misligholdte lån i kvartalet. Nedgangen i beholdningen af misligholdte lån forventes imidlertid at genoptages fra årets andet kvartal, da yderligere tre transaktioner formelt blev afsluttet inden udgangen af juni 2021 under Hercules-ordningen og nåede op på en samlet portefølje af securitiserede misligholdte lån på ca. 17 mia. EUR. De fire systemiske græske banker planlægger at afhænde yderligere 24 mia. EUR i misligholdte lån inden udgangen af 2021 under anvendelse af den nylige udvidelse af ordningen. Målet er at nå op på etcifrede andele af misligholdte lån senest i 2022. Disse ambitiøse reduktionsplaners succes afhænger af en række faktorer, såsom omfanget af tilgangen af nye misligholdte lån, den fremtidige

([13]) Den første i april 2021, hvor der blev rejst 1,38 mia. EUR, og den anden i juni 2021, hvorved der blev rejst 800 mio. EUR. Det var de græske bankers første aktiekapitalforhøjelser siden 2015.

([14]) Græske banker udstedte i første halvdel af 2021 tier 2-gæld på 500 mio. EUR i marts 2021, usikret foranstillet seniorgæld på 500 mio. EUR i maj 2021 og supplerende kernekapital på 600 mio. EUR i juni 2021.

([15]) Kilde: Den græske nationalbank, Financial Stability Review, juni 2021.

([16]) Ved at klassificere beholdninger af statsobligationer som hold-til-udløb (dvs. til amortiseret kostpris) beskytter bankerne deres kapitalgrundlag mod enhver potentiel stigning i statsobligationsrenternes volatilitet.

økonomiske vækst og de generelle markedsvilkår. I den forbindelse vedtog myndighederne i juli 2021 yderligere ændringer af den relevante gennemførelseslov i et forsøg på at tilpasse Hercules-rammen til situationen efter pandemien og afspejle sundhedskrisens negative indvirkning på inddrivelser af lån ([17]).

Efter udløbet af moratorierne viser en indledende vurdering en moderat negativ indvirkning på aktivernes kvalitet i overensstemmelse med bankernes forventninger, men der er fortsat nedadrettede risici. Langt størstedelen af moratorierne udløb ved udgangen af 2020 med enkelte begrænsede undtagelser, navnlig i forbindelse med hotel- og restaurationsbranchen. De første resultater tyder på, at antallet af potentielle misligholdelser sandsynligvis ikke vil overstige det oprindelige skøn i bankernes forretningsplaner for 2021. Nu er omkring halvdelen af de låntagere, der træder ud af moratorierne, vendt tilbage til et normalt betalingsmønster, mens den gnidningsløse overgang til et normalt betalingsmønster for de resterende låntagere understøttes af a) en række "step-up"-produkter, som bankerne tilbyder solide kunder, der befinder sig i midlertidige vanskeligheder, og b) to midlertidige afdragsstøtteordninger, som myndighederne primært har indført for ikkemisligholdende eller omstrukturerede debitorer, der er berørt af coronavirus ("Gefyra-" og "Gefyra II"-ordningerne). Ansøgningsfristen for den seneste af disse to ordninger, der er rettet mod erhvervslån til små og mellemstore virksomheder og branchefolk, var udgangen af maj med i alt 40 314 indgivne ansøgninger, hvoraf 18 077 støtteberettigede ansøgninger blev behandlet inden udgangen af juli, svarende til 6,5 mia. EUR i lån, for størstedelens vedkommende ikke blev misligholdt (84 %). Myndighederne har også bebudet en begrænset 3-måneders forlængelse af den første ordning i forbindelse med lån sikret ved en primær bolig for at muliggøre en mere gradvis udfasning for debitorer, der er berørt af covid-19. Ikke desto mindre er der fortsat nedadrettede risici med hensyn til bankernes hensættelsesniveauer, da pandemiens fulde indvirkning på tilgangen af misligholdte lån først kan vise sig med en forsinkelse i 2022. Dette skyldes, at størstedelen af "step-up"-produkterne og de to "Gefyra"-ordninger er udløbet ved årets udgang, og at forskellige andre statsstøtteprogrammer forventes ophævet. Som følge heraf er der behov for en passende og ensartet klassificering og hensættelse af lån under step-up-løsninger samt yderligere forbedringer af bankernes interne kapacitet til at tilvejebringe levedygtige langsigtede låneomstruktureringer med henblik på proaktivt at styre sådanne risici og sikre, at de ambitiøse mål for reduktion af misligholdte lån opfyldes.

Kreditstøtteprogrammerne har fortsat styrket kreditstrømmen til økonomien. I perioden fra januar til juni 2021 blev 28 % af de nye lån med fast forfaldsdato til ikkefinansielle selskaber støttet af instrumenter, som den græske udviklingsbank tilbød, og 48 % for små og mellemstore virksomheders vedkommende. Covid-19-virksomhedsgarantifonden har hjulpet med at yde 5,7 mia. EUR i lån siden pandemiens start og indtil udgangen af juni. Fonden vil fortsat være til rådighed indtil udgangen af 2021 og forventes at kanalisere yderligere lån på 0,8 mia. EUR. Under "Tepix II" er der udbetalt næsten 2,1 mia. EUR i lån frem til udgangen af juni. Kreditgivningen til ikkefinansielle selskaber fortsatte med at stige, men i et langsommere tempo. I juli 2021 faldt den årlige vækstrate for nettokreditgivning til ikkefinansielle selskaber til 4,1 % fra 6,7 % i april og 10,0 % i december 2020 med en afmatning for store virksomheder, der fuldt ud opvejede accelerationen for små og mellemstore virksomheder, da to store afdrag på erhvervslån i april

([17]) Suspensionen af håndhævelsesforanstaltningerne under pandemien har påvirket långivernes muligheder for at inddrive deres lån og har skabt behov for en vis fleksibilitet, eftersom den lovgivningsmæssige ramme omfatter foranstaltninger i tilfælde af, at inddrivelser ikke lever op til prognoserne i forretningsplanerne.

påvirkede den generelle tendens. De ikkefinansielle selskabers kreditomkostninger var historisk lave i første halvdel af 2021 i modsætning til kreditomkostningerne for personlige virksomheder, som er betydeligt højere. Desuden har gunstige markedsvilkår gjort det muligt for de største græske ikkefinansielle selskaber at benytte de finansielle markeder til at søge yderligere midler gennem udstedelse af erhvervsobligationer. Hvad angår husholdningerne, var den årlige vækst i kreditgivning negativ og stort set uændret på -2,5 % i juli 2021 i forhold til ultimo 2020 og har støt højere omkostninger.

Den græske finansielle stabilitetsfond har deltaget i de vellykkede aktiekapitalforhøjelser i to systemiske banker. Fonden har i andet kvartal af 2021 deltaget i to kreditinstitutters kapitalforhøjelser for at undgå en for stor udvanding af dens eksisterende aktiepost i dem. Samtidig har fonden fortsat støttet bankerne i deres langsigtede strategiske planer for at imødegå udfordringerne i forbindelse med innovation og bæredygtighed. Den statistiske behandling af den finanspolitiske virkning af kapitaltilførsler vil blive vurderet af statistikmyndighederne i den kommende tid. Proceduren for udnævnelse af fondens viceadministrerende direktør er blevet forsinket. Det er fortsat vigtigt at bevare fondens uafhængighed og respektere udvælgelsesprocessen som fastsat i loven.